

St. W. Balicki

O niepodległość polskiego sumienia

Na marginesie procesu Niepokólczyckiego, Mierzwy i tow.

Wychodzący w Krakowie „Dziennik Polski“, przynosi pod wyżej cytowanym tytułem artykuł nac. red. Stanisława Witolda Balickiego. Autor w sposób wnikliwy nakreślił tło procesu krakowskiego, przedstawiając sylwetki epigonów zbankrutowanych idei politycznych, którzy w dążności do przywrócenia starego „ładu“ sanacyjnego, nie przebiegają w środkach, prowadząc zbrodniczą akcję przeciwko własnemu narodowi i państwu.

Bolesny proces. Na ławie oskarżonych w wielkim krakowskim procesie siedzi grupa polskich inteligentów, ludzie niejednokrotnie szerzej znani, popularni, w swej działalności zawodowej nie przeciętni, nawet wybitni. I już niemal w pierwszych godzinach przewodu sądowego z ich ust padają dalsze nazwiska polskie, również znane, również wybitne, nazwiska świadomych protektorów lub współpracowników. A nie tylko oskarżenia zarzuca im ale i oni sami (przynajmniej, jak dotąd), przyznają się do działań, które godziły i godzą w nasz byt narodowy, przynajmniej do nieprzejednanego wrogiego stosunku i wrogiej akcji wobec odmiennie czujących, rozumujących i działających rodaków; przyznają się równocześnie do hańbiącego lożakstwa i wysługiwania się obcym agentom, placącym za bractwo i służalstwo pokaznymi cyframi dolarów.

Ludzie dnia wczorajszego

Bolesny proces. Ale jakież pouczające zarazem! Bo na ławie oskarżonych nie siedzą ludzie różnorodności, ale epigoni dnia wczorajszego, nieodwracalnie należącego do niesławnej przeszłości. I chociaż wśród 17 oskarżonych są tacy, co wywodzą się z warstw koczujących dziś w pierwszych szeregach rewolucjonistów, przecież mentalnością swoją przynależą do gasnącego świata. A o zwycięskim pochodzie bezkrwawej rewolucji nie nogi decydują. Serce i głowa.

Cztery dotychczasowe dni rozprawy, wypełnione w przeważającej mierze zeznaniami długoletniego szefa wywiadu politycznego, wojskowego i gospodarczego kilku z rzędu organizacji podziemnych (za okupacji aż po trzeci rok wolności) — wykazują dowodnie, że siatki wywiadowcze BW, „NIE“ i WIN-u i związane z nimi komórki polityczne, jedne i drugie kierowane przez działaczy sanacji i ludzi zaufania „polskiego Londynu“, były dalszym ciągiem szkodliwych przedsięwzięć, zarówno w metodach, jak i „ideologii“. Reżimu wciąż liczącemu na łatwe i szybkie objęcie władzy w dniu kształtowania się polskiej administracji na uwolnionej ziemi, a gdy do tego nie

doszło, żebrzącego o korzyść dla niego w okresie wyborów interwencję obcych mocarstw.

Fikcja suwerenności

Wmawiano w nas przed wrześniem bzdurę o naszej mocarstwowości. Właśnie zależność ideologiczną, polityczną i gospodarczą od obcych potęg i obcych wewnątrz kraju agentów — nazywało się suwerennością. A tymczasem prowadziło się w psychice polskiej i na gruncie międzyna-

rodowym wrogą kampanię przeciw wschodniemu sąsiadowi, czasami pogardzało się nim i współpracowało na jego zgubę, Francję uważało się za niepotrzebną już Polsce, natomiast szeroko otwierało się zachodnią granicę nie tylko dla wywozu myśliwskich trofeów ale i dla przyjmowania propagandowo „politycznych“ niemieckich „zobyczy“. Ich przeciwników — tepilo się bezwzględnie. W jednym jedynym „suwerennym“ mieście Europy mógł Goebbels wygłosić swój propa-

gandowy odczyt — w Warszawie. Nawet gdy Hitler już nieomal wydawał rozkazy uderzenia na Polskę, „suwerenność“ kazała rządowi odrzucać proponowaną pomoc radziecką.

To samo kłamstwo o „suwerenności“ w układzie sił wewnątrz kraju i w stosunkach międzynarodowych było motorem działania sanacyjnej konspiracji w okupowanej Polsce. „Operowaliśmy klasyfikacją przedwojenną“ — oświadcza oskarżony szef wywiadu, „takimi samymi kryteriami, jakie stosowano w Brześciu i Berezie Kartuskiej“. Zeznania i dokumenty potwierdzają, że do akcji szpiegowskiej trzeba było wciągnąć przedwojenne organa urzędowej służby śledczej, bo werbunek nowych nie widzieli się zupełnie. Tamci zaś byli zapra-

(Ciąg dalszy na stronie 3-ej)

Północna ściana Petit Dru. Krzyżykiem oznaczone miejsce, dokąd doszli Paszucha i Lapiński (do artykułu na stronie 3) Fot. G. Tairazz — Chamonix

W trzecią rocznicę inwazji

Paryż. (obsł. wł.) Premier Ramadier udał się drogą lotniczą do Saint Raphael celem uczestniczenia w uroczystościach zorganizowanych z okazji trzeciej rocznicy lądowania aliantów na terenie Prowancji.

Jak wiadomo w nocy z 14 na 15 sierpnia 1944 wylądowały na wybrzeżu francuskim w rejonie pomiędzy Saint Raphael i Saint Tropez siły sojusznicze, a równocześnie grupa komandosów francuskich opanowała odcinek w pobliżu Cavallare..

Dowódca niemieckich wojsk stacjonujących w rejonach południowo-francuskich gen. Wieser wydał rozkaz wszystkim garnizonom niemieckim w Marsylii i Tulonie w sprawie utrzymania za wszelką cenę zajmowanych pozycji. Wieczorem dnia 15 sierpnia nastąpił desant pierwszej większej grupy armii francuskiej. Opór Niemców został złamany tak, że pierwsze jednostki francuskie mogły się posuwać w kierunku na Tulon, który w dniu 13 września całkowicie opanowano.

W uroczystościach wzięli również udział generalny inspektor armii francuskiej gen. de Latre de Tassigny oraz inne wybitne osobistości z życia politycznego i wojskowego. (pł)

Grecka tragedia

Ostrze tajnego układu wymierzone przeciwko demokratom

A t e n y (API). Sensacyjne szczegóły tajnego układu między wojskową misją amerykańską a rządem greckim, skierowanego przeciwko elementom demokratycznym w Grecji podaje korespondent tureckiego pisma „Vatan“ w Salonikach.

Układ ten, zawarty jednocześnie z podpisaniem układu o pomocy amerykańskiej dla Grecji w ramach tzw. „doktryny Trumana“ zawiera szereg klauzul, z których jedna aprobuje a priori wszelkie poczynania rządu greckiego w stosunku do komunistów i EAM. Korespondent donosi, że policja grecka otrzymała z pieniędzy amerykańskich obfite sumy dla przeprowadzenia akcji wymierzonej przeciwko elementom demokratycznym. Jeden z paragrafów tajnej umowy przewiduje, że amerykański personel w Grecji, któ-

ry „został uprzednio poddany specjalnemu badaniu co do swoich poglądów politycznych“, zobowiązany jest do udzielania policji greckiej wszelkiej pomocy, „łącznie z pomocą zbrojną“ w jej walce z komunistami i partyzantami.

Wraz z wiadomością o tajnym układzie grecko - amerykańskim nadchodzą inne doniesienia o akcji amerykańskiej w tym kraju. Zgodnie z depeszą agencji TASS do Grecji przybyło już 12 tys. ekspertów wojskowych i technicznych, których zadaniem be-

dzie wyćwiczenie armii greckiej w używaniu broni amerykańskiej. Jednocześnie szef amerykańskiej misji wojskowej w tym kraju udaje się do Berchtesgaden w Niem-

cy, gdzie odbywa się obecnie konferencja komendantów poszczególnych jednostek armii Stanów Zjednoczonych w Europie na temat sytuacji w Grecji. Ta sama depeša stwierdza dalej, że do Salonik przybyło wiele samolotów amerykańskich, które mają być użyte w akcji przeciwko partyzantom. Dzienniki lewicowe w Grecji stwierdzają, że kontrola amerykańska w tym kraju staje się coraz ściślej. Według określenia jednego z korespondentów, Grecja zesłała do roli kolonii USA na Półwyspie Bałkańskim.

Zabiegi dolarowej dyplomacji O radziecko-angielskich rokowaniach handlowych

Moskwa. (PAP.) Prasa radziecka udziela wiele miejsca sprawie przetrwania rokowań handlowych anglo-radzieckich, podkreślając, że przyczyną dotychczasowego negatywnego wyniku oświetlone zostały przez angielskie koła oficjalne i przez część prasy brytyjskiej w sposób tendencyjny, niezgodny z faktami. „Prawda“ w artykule Marynina stwierdza, że przedstawiciele rządu brytyjskiego, podobnie jak większa część prasy, pominięciem istotnie przyczyny niepowodzenia pertraktacji — odmowę rządu brytyjskiego gwarantowania dostaw, przewidzianych w umowie oraz odrzucenie przez przedstawicieli brytyjskich kompromisowej propozycji radzieckiej w sprawie prolongaty połowy kredytów angielskich z okresu wojny na wzór prolongaty kredytów udzielonych przez Anglię Francji. Zdaniem „Prawdy“ negatywne stanowisko przedstawicieli angielskich świadczyło o tym, że nie tylko nie okazują oni zainteresowania dla aktywizacji anglo-radzieckiej wymiany handlowej, lecz szukają powodów, by nie doprowadzić rokowań do skutku.

Rzeczywistą jednak przyczyną negatywnego wyniku pertraktacji „Prawda“ widzi w tym, że wzmoczenie handlu anglo-radzieckiego jest nie na rękę dyplomacji dolarowej, która od pewnego czasu dyktuje rządowi brytyjskiemu linię polityki zagranicznej. „Prawda“ przytacza głosy pism angielskich, stwierdzając, że Amerykanie wywarli na rząd brytyjski presję, skierowaną przeciw zawarciu umowy z ZSRR. Powołując się na londyński „Times“, „Prawda“ wskazuje, że przyczyną niedopuszczenia do regularnej wymiany żywnościowej

i finansowej między państwami europejskimi jest amerykańska doktryna „równych możliwości“, do której dalszego rozszerzenia dąży „plan Marshalla“. Dotychczas — konkluduje „Prawda“ — za parawanem równych możliwości Stany Zjednoczone wywierały presję na poszczególne państwa Europy. Obecnie w związku z utworzeniem „Bloku Zachodniego“ jest mowa o umożliwieniu USA, w legalny sposób, wywierania bezpośredniej presji ekonomicznej od razu na znaczną część całego kontynentu europejskiego.

Donoszą z Pragi

Pogrom banderowców

Praga. (PAP.) Prasa czeska donosi o dalszej akcji władz bezpieczeństwa, oddziałów wojskowych i słowackich partyzantów przeciwko uzbrojonym grupom banderowców „Burlaka“, „Chromenki“, „Kremena“ i „Romana“, które usiłują przedostać się ze Słowacji poprzez Morawy i południowe Czechy do amerykańskiej strefy okupacyjnej w Austrii. W wyniku akcji zlikwidowano 140 banderowców. Straty po stronie czeskiej wynoszą 12 zabitych i 32 rannych.

50 KW stacja radiowa we Wrocławiu

Warszawa. (PAP.) Według planu radiofonizacji kraju, w tym roku jeszcze Wrocław otrzyma nowoczesną 50 KW stację radiową, zakupioną w Stanach Zjednoczonych, z prawem kopiowania identycznych wzorów w kraju.

Stacja wrocławska 18 bm. zostanie załadowana w Nowym Jorku na statek „Batory“ i 9 września znajdzie się w porcie gdynińskim.

Transport repatriantów

Szczecin. (PAP.) Do Szczecina przybył nowy transport kolejowy repatriantów b. żołnierzy z Lubeki w składzie 900 osób. Przybyli oni wraz z rodzinami.

Gospodarcze plany uczestników konferencji w Petropolis

Rio de Janeiro (Obsł. wł.) W Petropolis odbyło się wczoraj wstępne posiedzenie konferencji panamerykańskiej. Na posiedzeniu uchwalono wniosek Urugwaju w sprawie wystosowania apelu do obu walczących stron w Paragwaju, aby zatarg uregulowano w drodze pokojowej. Przedstawiciele trzech największych państw amerykańskich: Stanów Zjednoczonych, Brazylii i Argentyny uzgodnili na poufnym posiedzeniu sprawę

stosowania weta w dyskusjach na tematy gospodarcze. Korespondent zagraniczny w depešach z Rio de Janeiro stwierdza, że jakkolwiek formalnym powodem zwołania konferencji panamerykańskiej jest opracowanie paktu wzajemnej obrony półkuli zachodniej to jednak cały szereg państw Ameryki Łacińskiej domaga się będzie rewizji układów gospodarczych zawartych pomiędzy nimi a Stanami Zjednoczonymi.

Zastrzeżenia Waszyngtonu

Londyn. (PAP.) „Daily Worker“ w korespondencji z Waszyngtonu pisze:

„Rząd Stanów Zjednoczonych oświadczył Wielkiej Brytanii, że wznowienie rokowań handlowych ze Związkiem Radzieckim byłoby źle widziane przez rząd amerykański. W kompetentnych kołach waszyngtońskich twierdzi się, że zarówno Bevin jak Dalton przyjęli te instrukcje amerykańskie. Ze swej strony antyradzieckie koła Waszyngtonu podkreślają, że obaj ministrowie brytyjscy zgodzili się na użycie całego swego wpływu celem wstrzymania

porozumienia brytyjsko-radzieckiego — by nie narażał się Ameryce. Bevin miał kategorycznie przeciwstawić się w gabinecie brytyjskim zawarciu ze Związkiem Radzieckim porozumienia handlowego na szeroką skalę. Dalej „Daily Worker“ podkreśla, że rząd amerykański mimo wielkiej niechęci udzielenia pomocy rządowi Partii Pracy zamierza jednak udzielić Wielkiej Brytanii pomocy dolarowej w obawie, że brak pomocy amerykańskiej mógłby popchnąć Wielką Brytanię „jeszcze bardziej na lewo“.

„Widok dla Anglika krepujący” Drugi reportaż „Financial Times”

London (API). W dzisiejszym „Financial Times” ukazał się drugi reportaż specjalnego wysłannika tego pisma do Polski. Korespondent analizuje tym razem znaczenie rolnictwa i produkcji węglowej, jako dwóch podstawowych czynników gospodarki polskiej. Zwraca on na wstępie uwagę na trudności, na jakie napotkał rząd bezpośrednio po wojnie, w pierwszym rządzie związane z osadnictwem i należytym zagospodarowaniem Ziemi Zachodnich. Zdaniem korespondenta, rezerwy ropy naftowej ZSRR terenów nie są wystarczające i należało by przerzucić na Ziemię Zachodnią ludność z przeludnionych obszarów centralnych.

Wysłannik „Financial Times” wyraża pogląd, że na skutek trudności osadniczych nie można się spodziewać, aby całość Ziemi Zachodnich została zaorana przed rokiem 1949, na pozostałych obszarach Polski zbiory tegoroczne są mniejsze na skutek ciężkiej zimy i niedobór ziarna wyniesie około miliona ton.

Korespondent podkreśla również poważne zmniejszenie się procentowo eksportu polskiego do Związku Radzieckiego, natomiast rozwija się wywóz do innych krajów. Przy tej sposobności korespondent sugeruje potrzebę szybkiej zmiany kursu złotego w stosunku do tak zwanych mocnych walut.

Wielki przemysł prywatny niewątpliwie nie istnieje już w Polsce — stwierdza korespondent — ale drobny przemysł doskonale prosperuje. Główny wysiłek rządu skierowany był dotychczas na zwiększenie produkcji i tutaj osiągnięto nadzwyczajny sukces.

Ambasador RP złożył listy uwierzytelniające

Bukareszt (PAP). Nowy ambasador Rzeczypospolitej dr Piotr Szymański wręczył listy uwierzytelniające królowi Michałowi. Podczas uroczystości tej obecni byli premier rumuński Groza, minister spraw zagranicznych Tarescu oraz wyżsi urzędnicy ambasady Rzeczypospolitej.

Krupp przed sądem

Norymberga (API). W Norymberdze rozpoczyna się dziś proces przeciwko człowiekowi przedstawicielom niemieckiego życia gospodarczego z Alfredem Kruppem na czele. Oskarżeni są oni o pomoc w przygotowaniu wojny agresywnej oraz o udzielanie poparcia siłom hitlerowskim. W razie uznania ich winnymi, mogą być skazani nawet na karę śmierci.

„WIDOK TAK WIELKIEJ ILOŚCI NAGROMADZONEGO NA SKŁADACH KOLEJOWYCH WĘGLA I TYLU WAGONÓW RÓŻNYCH NARODOWOŚCI, ZABIERAJĄCYCH TEN WĘGIEL DLA SWYCH KRAJÓW, JEST DLA ANGLIKA NIEMAL KREPUJĄCYM MIASTEM, GDZIE KOMINY FABRYCZNE DYMIA OD WCZESNEGO RANKA DO PÓŹNEJ NOCY, A WIELKIE KOŁA SZYBÓW SA BEZ USTANKU W RUCHU”

Współpracownik pisma zwraca uwagę jednak na problemy, jakie istnieją w zagłębiu węglowym. Jest to brak — zaznacza on — zaopatrzenia technicznego dla górników. Przed wojną sprowadzano z Niemiec całą maszynę dla kopalń. Część jej jest zniszczona, wiele jest przestarzałe, a Polska nie ma własnych zasobów dla zastąpienia starych maszyn. Brak nowoczesnych urządzeń zaczyna być poważną przeszkodą w produkcji węgla. Mimo, iż produkcja i eksport węgla wybitnie wzrosły w tym roku, procent, jaki stanowił węgiel w ogólnym eksporcie z Polski zmalał, wynosząc mniej, niż 50 procent podczas gdy dwa lata temu węgiel obejmował 75 procent całego eksportu.

Z Rady Bezpieczeństwa Holandia a sprawa Indonezji

LAKE SUCCESS (API). Na Radzie Bezpieczeństwa wznowione zostały debaty nad sprawą Indonezji. Przedstawiciel Indonezji dr Sjahrir złożył dłuższe oświadczenie, w którym wykazał, iż Holandia nigdy nie życzyła sobie szczytnej pokojowej uregulowania nieporozumień z Republiką Indonezją. Cała działalność holenderska, tak polityczna jak wojskowa i go-

spodarcza, była jedynie przygotowaniem do agresji. Zwrócił się on do Rady Bezpieczeństwa o wydanie rozkazu wycofania holenderskich oddziałów ze wszystkich terytoriów. Republiki oraz o natychmiastowe naznaczenie komisji narodów zjednoczonych, która zbada na miejscu jak zostało wykonane polecenie Rady, dotyczą-

Międzynarodowa Konferencja

w sprawie zwalczania stonki ziemniaczanej
KATOWICE. (rś) Dnia 15 bm rozpoczęła się w Katowicach 3-dniowa konferencja rzeczoznawców międzynarodowych w sprawie zwalczania stonki ziemniaczanej, z udziałem prof. Rawlinsa z uniwers. w Ithace USA, uczonych radzieckich: Jakowlewa, Malcewa i Aleksiejewa, dr inż. Kaca z czechosłowackiego min. rolnictwa, doc. Rozsypala z Brna Morawskiego, oraz Goosa i Ginsburga przedstawicieli szwajcarskich firm produkujących środki przeciwostonkowe i będących równocześnie rzeczoznawcami w tej dziedzinie. Ze strony polskiej udział biorą: dr. Maria Boczkowska (studująca to zagadnienie od dłuższego czasu we Francji), przedstawiciel Min. Rolnictwa Kamiński,

Wyższe uczelnie otwarte dla robotników

Warszawa (SAP). Dobór robotników — kandydatów na wyższe studia odbywa się za pośrednictwem Okręgowych Komisji Zw. Zaw., które wystosowały do zakładów pracy odpowiednie okólniki informacyjne. Robotnicy z maturami będą mieli zapewniony dostęp na I rok studiów, inni zostaną skierowani na rok wstępny lub przygotowawczy, w zależności od przygotowania naukowego, wyrobienia społecznego, zasług wojennych.

Uroczystości na Jasnej Górze i w Piekarach przy udziale wielotysięcznych rzesz wiernych

Częstochowa. W dniu Wniebowzięcia Najśw. Marii Panny, odbyły się w Częstochowie wielkie uroczystości religijne na Jasnej Górze. Do miasta przybyły liczne pielgrzymki z całego kraju. Wśród licznych pielgrzymek, zwraca uwagę grupa studentów francuskich, która przybyła specjalnie z Francji, na odpust do Częstochowy. Barwnie przedstawiała się również, pieszka pielgrzymka z Warszawy, składająca się z około 1000 osób, zorganizowana przez księżę Misjonarzy. Ołbrzymie pielgrzymki, przybyły z Lublina, Łodzi, Krakowa i szeregu innych miast Polski.

W drodze z Krakowa do Warszawy, zatrzymał się również w Częstochowie sekretarz ambasady amerykańskiej, który zwiedził Jasną Górę. Gość amerykański, żywo zainteresował się ruchem pątniczym, a ciekawsze momenty tradycyjnych uroczystości uwiecznił na taśmie filmowej.

W dniu Święta Wniebowstąpienia, odbyło się na Jasnej Górze, poświęcenie kopii cudownego obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej i pamiątkowego ryngrafu, który przywiozła z Warszawy pielgrzymka zorganizowana przez O. O. Franciszkanów. Obraz ten i ryngraf stanowią będą dar stolicy dla kolonii amerykańskiej, za pomoc okazaną ludności i zburzonym kościołom Warszawy.

O godzinie 10.30 rozpoczęła się suma pontyfikalna, celebrowana przez ks. biskupa sufragana Bielska na górze Kalwarii. Po przekażaniu zebraniem rzeszom błogosławieństwa nieobecnego z powodu choroby ks. biskupa Adama Go, ks. biskup sufragan Bieniek wygłosił dłuższe kazanie. W godzinach popołudniowych, pod przewodnictwem ks. dr. Bednorza i prof. Gawora, odbyły się godziny stanowe oddzielnie dla mężczyzn i pań, a następnie nieszpory, podczas których okoliczni mieszkańcy wygłosili O. Norbert z zakonu Franciszkanów. Po inscenizacji żywego różańca uroczyste odnowiono śluby jasno górskie. Odszpiewaniem pieśni „Boże coś Polskę” i procesją powrotną przed ołtarz Matki Boskiej Piekarskiej zakończono uroczystości.

Reforma walutowa w Rumunii

Zmiany organizacyjne władz przemysłowo-handlowych

Za 20.000 lei — 1 nowa leja
Za uchybienie przepisom — 25 lat więzienia
Bukareszt. (obsł. wł.) Jak to już donosiliśmy, rząd rumuński zarządził drastyczną wymianę waluty, w celu zapobieżenia groźbie inflacji. Stary pieniądz przestał być ważnym środkiem płatniczym z dniem 15 sierpnia i musi być wymieniony w ciągu 6 dni na nową walutę. Za 20.000 starych lei otrzymuje się 1 nową leja. Równocześnie wprowadzono morderstwo na dłużki do dnia 1 września br.

Warszawa (PAP) W wykonaniu dekretu z dnia 27. 3. br. o zmianach organizacji i zakresu działalności naczelnych władz administracyjnych, przeszedł pod Zarząd Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz podległych mu urzędów II i III instancji: sprawy polityki handlu wewnętrznego i handlu państwowego, nadzór nad organizacjami handlowymi, nadzór nad sąmorzadem gospodarczym oraz handlowe szkolenie zawodowe.

Międzynarodowy proces SS-owców Kaci Oświęcimia przed sądem

KRAKÓW. (PAP.) W WYWIADZIE UDZIELONYM PRZEDSTAWICIELOWI PAP PRZEWODNICZĄCY NAJWYŻSZEGO TRYBUNAŁU RP W KRAKOWIE DR. EIMER UDZIELIŁ INFORMACJI O MAJĄCYM SIĘ ODBYĆ W KRAKOWIE W DRUGIEJ POŁOWIE PAŹDZIERNIKA RB. PROCESIE PRZECIW BYŁYM CZŁONKOM ZAŁOŻY SS OBOZU OŚWIĘCIM.

Piekary Śl. (bp). Dzień 15 sierpnia, Wniebowzięcie NMP stał się dniem wielkiej manifestacji uczu religijnych kobiet śląskich. Pielgrzymka stanowa katolickich pań i kobiet diecezji śląskiej zebrała się w Piekarach ponad 250 tys. osób ze wszystkich stron Zagłębia Śląsko-Dąbrowskiego, z Opolszczyzny, diecezji częstochowskiej i nawet diecezji. Wśród

Anielski projekt Ściganie próżniaków

London (PAP). Mieszany komitet doradczy, w którym zasiadają przedstawiciele związków zawodowych i pracodawców pod przewodnictwem ministra pracy Isaacs, przyjął pierwszą wersję planowanego dekretu o kontroli dystrybucji sił roboczych.

W wyniku powyższych zmian należą do kompetencji Wojewódzkich Wydziałów Przemysłu i Handlu (względnie Powiatowych Referatów Przemysłowo-Handlowych): sprawy dotyczące administracji przemysłowej i handlowej, a wynikające z ustawodawstwa przemysłowego, udzielanie koncesji, zatwierdzanie projektów urządzeń, sprawy elektryfikacji, rzemiosła, samorządu gospodarczego (m. in. sprawy wynikające z ustaw z dn. 2. VI. rb. o zwalczaniu drożyzny oraz prowadzeniu przedsiębiorstw handlowych i wykonywaniu czynności handlowych).

Proces ten oświadczył dr. Elmer, będzie miał charakter międzynarodowy, gdyż wezmą w nim udział przedstawiciele 17 państw, których obywatele ginęli masowo w kazi Oświęcimskiej.

Początkowo ustalono, że proces odbywać się będzie w Oświęcimiu, jednak wobec olbrzymich trudności technicznych postanowiono, że proces odbędzie się w Krakowie, jako w miejscu położonym blisko Oświęcimia, co ułatwi przeprowadzenie koniecznych wizji lokalnych, do których z uwagi na obecność przedstawicieli zagranicy Trybunał Najwyższy przywiązuje wielką wagę.

Wycieczki wymienne

Warszawa (SAP). Min. Spraw Zagranicznych i Min. Skarbu uchwaliło PBP „Orbis” do zorganizowania turystycznych wycieczek wymiennych z Czechosłowacją, Jugosławią i Szwecją. W wyniku tego zezwolenia PBP „Orbis” zorganizował wycieczkę 1.250 Czechosłowaków do Krakowa.

Anglia nie wycofuje wojsk z Niemiec

London (PAP). Rzecznik Foreign Office zaprzeczył pogłoskom jakoby rząd brytyjski postanowił wycofać część swych wojsk z Niemiec. Rzecznik stwierdził, że w związku ze zmianami na terenie okupacji brytyjskiej w

Niemczech nastąpiło wewnętrzne przegrupowanie wojsk. Nie wynika z tego jednak — dodał rzecznik — że rząd brytyjski nie może zdecydować w przyszłości o zmniejszeniu wojsk okupacyjnych w Niemczech.

Norymberdze, procesu Greisera i Hoessa.
Dochodzenie prowadzone przez komisję do badań zbrodni niemieckich w Krakowie, pod kierownictwem sędziego S. Apelacyjnego i przewodniczącego tejże komisji dr. Sehna dobiegają już końca. Proces ten potrwa około czterech tygodni. Na ławie oskarżonych zasiadają jedynie największy przestępca, jak szef wydz. politycznego obozu w Oświęcimiu Grabner, który aresztowany został przez władze okupacyjne w Wiedniu, następnie przekazany Jugosławii, a obecnie sprowadzony został do Polski, znany z okrucieństwa następcą Hoessa, Liebesbenschel, szef krematorium w Oświęcimiu i Majdanku Musfeld, Lagerfuhrer Aumeler oraz kat obozu kobiecego w Brzezince Maria Mandel.

Wieczór artystów radzieckich w Warszawie
Warszawa (PAP). W Państw. Teatrze Polskim odbył się w dniu 14 bm, w obecności Prezydenta Rzeczypospolitej B. Bieruta, członków Rządu z Premierem Cyrankiewiczem na czele oraz Korpusu Dyplomatycznego z ambasadorem ZSRR Lebediewem uroczysty wieczór artystów radzieckich — laureatów międzynarodowego festiwalu muzycznego w Pradze.

zonym blisko Oświęcimia, co ułatwi przeprowadzenie koniecznych wizji lokalnych, do których z uwagi na obecność przedstawicieli zagranicy Trybunał Najwyższy przywiązuje wielką wagę.

Ostatni Niemiec opuścił Gniezno
Gniezno (SAP). W tych dniach opuścił Gniezno ostatni transport Niemców do Rzeszy. Powszechną uwagę zwróciła duża ilość bagażu osobistego, jaki zabierali Niemcy w drogę.

O niepodległość polskiego sumienia

(Dokończenie ze strony 1-szej)

wieni do akcji przeciwko społeczeństwu, przeciwko narodowi.

Szczególnie bolesne, szczególnie hanbiące fakty historyczne, wciąż jeszcze przez wielu z niedowierzaniem przyjmowane, odsłania raz jeszcze proces krakowski.

Organizacje konspiracyjne oprowadzone i uzależnione od sanacyjnego Londynu nie prowadziły działalności; przeciwko okupantowi a zarazem wrogowi choćby tylko sojuszników, ale cały swój wysiłek kierowały do walki z tymi rodakami, którzy nie byli zwolennikami ich polityki i rządów, nie mówiąc już o tych, którzy, czynnie walcząc z Niemcami, planowali równocześnie postępowe reformy ustrojowe i gospodarcze.

AK-owcy nie wiedzieli

„Żołnierze AK-owcy nie rozumeli, dlaczego nie pozwala się na konsolidację wszystkich sił, bez względu na zabarwienie polityczne do walki przeciwko Niemcom — stwierdza oskarżony szef wywiadu. Nie wiedzieli bowiem w tych są rękach. Nie wiedzieli, że ktoś, komu generał Sikorski nieopatrznie pozostawił dowództwo nad siłami zbrojnymi z okupantem w kraju, zarządził robotę dywersyjną przeciwko posunięciu premiera i naczelnego wodza i wykorzystywać będzie zastarzałą w narodowej psychice,

a jeśli o carską Rosję idzie, to najoczywistej słuszną, niechęć do wschodniego sąsiada dla rozbudzenia nienawiści do Związku Radzieckiego i przerwania jej równocześnie na polskie organizacje lewicowe. Po śmierci gen. Sikorskiego „robotą idzie na całego”, propagandą radiową, gazetkami. Nie mogą wiedzieć żołnierze AK, że ktoś polecił przygotowywać „czarną listę przestępców”, tych co planują wysadzenie gestapo, co strajkują za Niemców na fabrykach, ratują Żydów, że ktoś wreszcie wyda rozkaz likwidowania „gwardzistów”, żołnierzy AL, działaczy lewicowych lub im ufających, z nimi sympatyzujących.

Dla godności narodowej, dla niepodległości sumienia polskiego nie są ważne nazwy organizacji BW, NSZ czy WIN. Ważne są rozkazy i czyny, które w tę godność narodową, w tę suwerenność sumienia polskiego ugodziły.

„Powinnością na razie poniechać wszelkiej myśli o walce z Wehrmachtem, wszystkie zaś siły zwrócić do walki z komuną... — „z całą stanowczością stwierdzam, że komuniści są zwierzyzną, w stosunku do której nie obowiązują żadne terminy ochronne. Wolno do nich strzelać kulą i kaczynim strumem, łowić w potrzaski i na petle”. — Tak pisze pewien odłam gazet we wczesnej jesieni 1943. Powstanie warszawskie będzie w rękach inspektorów i „naczelnych wodzów”, także jednym z etapów walki z lewicą.

„Paryżanie” północy

Odnutowany w „fiskach” szpiegowskich BW — Wiśniewski czy Milewski (o nieznanym zresztą przekonaniu politycznym) planujący wysadzenie gestapo — był politycznie niebezpieczny dla sanacyjnych konspiratorów. Dochoćdzimy — wydaje się — do obłędnego absurdu. — Ale ten absurd tkwi bardzo mocno i posiada żywotne korzenie w mentalności właśnie tych polityków z całą swoją jaskrawą genealogią. Mogłoby nawet być jeszcze jednym tragicznym przykładem, jak psychikę polskiego inteligenta łatwo zacząć plótkami, teorijskimi i pseudo-mitami, które — on inteligent — wygodnie przyjmuje, jeżeli tylko dogadza jego bezmyślności i manii wielkości. Na gruncie megalomanii o przedmurza chrześcijaństwa i cywilizacji zachodniej („Paryżanie, psia krew, północy”) jakże łatwo było przyjąć narzuconą sugestię. Podpora i ostoją sanacji tworzącej blok z Niemcami, stają się oddadki inteligencji — wszystko jedno: mieszczniańskiej czy włościańskiej.

Na sali rozpraw padały hojnie wyznania. Podziemie ufało Anglosasom, bo nie mogło sobie wyobrazić, by Anglicy nie spłacili Polsce olbrzymiego rachunku (nota bene przez pomoc właśnie dla WIN-u). „Dopiero w ostatnim czasie zorientowałem się, że są oni przeciwni Polsce. Przekonało mnie o tym stanowisko Marshalla w sprawie granic zachodnich i to, że obecnie Anglosasi stawiają na Niemcy i ich odbudowę.”

U anglosaskiej kłamki

Trudno w tym wyznaniu, jak zresztą w całym stenogramie zeznania nie widzieć jeszcze jednego dowodu braku zarówno trzeźwego, rozumnych kategorii operującego, jak i równocześnie suwerennego myślenia i przewidywania.

Święto Zwycięstwa 9 maja 1945 roku było tylko jednodniowym świętem radości, bo zaraz trzeba było zacząć pokojową mobilizację całego narodu i budować siatki międzynarodowych umów i sojuszków, które by umożliwiały, a przynajmniej przeciwdziałały odnowieniu niemieckiego bezpieczeństwa. Czynniami to rządy i władze ludowe, nie posiadające żadnych „czarnych list”, umożliwiając współpracę i wiążąc do współpracy wszystkich. Bo już mimo wszystko od Poczdamu zaczynały wkraczać w okres stabilizacji. Nie dostrzega tego tylko prywatni ludzie WIN-u, tych samych, co poniechali działalności przeciw Niemcom za czasów BW. Nie widzą w sobie wartości i siły, czepiają się anglosaskiej kłamki i służą gorzej jak lokaje. Szpiegują własny naród. Do „olbrzy-

miego rachunku Anglosasów wobec Polski” dorzucają nowe pozycje: materiały szpiegowskie, dostarczone wprost do przedstawicieli dyplomatycznych. Dopiero wstrząs psychiczny po aresztowaniu otwiera im oczy. Czy otworzy innym, tym na wolności? Bo nie ludzmy się. Ta siedemnastka oskarżonych przywódców miała wielu nie ujawnionych współpracowników i wyznawców. Ma dziś jeszcze wielu zwolenników. Wszyscy oni siedzą na tej samej ławie oskarżonych. Siedzą na niej psychika i mentalność pewnego odłamu polskiej inteligencji, wszystkie najgłówniejsze narowy i wady, z pietysmem dziedziczne, jak świętość okadzane.

Bezgraniczne umiłowanie wolności osobistej i państwowej, wyrażające się aż w przysłowiu: „Polak karku nie zęgnie”, nie pozwoliło nam nigdy godzić się na niewolę, wkładało broń do ręki i kazało walczyć po całym świecie „za naszą i waszą wolność”. Hojnie, często zbyt hojnie, szafowaliśmy krwią narodową dla ambitego imienia pierwszych rycerzy wolności w Europie. Było trudno. Często beznadziejnie trudno przychodziło nam — dla naszych wad i lekomyślnego nierozumu — materialną wolność utrzymać, co więcej — suwerenność istotną, głęboką i rozległą, by ducha zachować.

Nasza bierność, nasza — jak powiedział namienity oskarżyciel polskiej inteligencji, Stanisław Brzozowski — „tafla zastój”, nasza rozrzutność i rozkochanie się w obcych wzorach i dobrach — zwało stale ramy naszej suwerenności materialnej i duchowej. „Pawiem narodów byłaś i papuga, a teraz jesteś służebnicą cudzą” oskarżał Polskę poeta. Pomociejowi następcy Kościuszkę, naczelnik Wawrzecki twierdził, że utrata niepodległości nastąpiła dlatego. „Żeśmy zawsze chcieli być cudzymi”. Siegaliśmy nie tylko po obcych królów i państwa, ale szeroko otwarliśmy granice dla olbrzymich rzesz kolonistów i przemysłowców. Bynajmniej nie z gościnności, która „często za rozbój stanie”, lecz z niedbalstwa myślowego, nierobstwa fizycznego, sobiepaństwa, magnacko-mocarstwowego, z pogardy dla chłopów i mieszczaństwa, ich trudu, zajęć i roli, jaką w państwie powinni być odegrać. Toteż pisali dyplomaci o Polsce szlachackiej, że choć pojętnie wchodzimy w głębsze poznanie rzeczy, to nie zadajemy sobie wiele pracy, by dojść w tym do wielkiej pracy, do jej rzemiosła, doskonałości, a już rzemiosło, przemysł i handel, podstawy samodzielnego bytu gospodarczego, są u nas na bardzo niskim poziomie. „Bo Polacy używają po większej części samych rzemieślników niemieckich, których tyle do nich napłynęło, że w wielu miejscach nie usłyszysz innego języka prócz niemieckiego.”

Jerzy E. M. Hajdukiewicz

Wśród burz śnieżnych i lawin

Polska wyprawa na alpejskich szczytach

Przed kilku tygodniami udała się w Alpy polska wyprawa, zorganizowana przez najwybitniejszych naszych alpinistów, dzięki pomocy finansowej władz polskich.

Alpinści polscy odnieśli szereg sukcesów, między innymi strawersowali masyw Mont Blanc od strony francuskiej.

Poniżej drukujemy korespondencję oryginalną uczestnika wyprawy, wybitnego alpinisty, dr Jerzego E. M. Hajdukiewicza.

Chamonix, 5. VII. 1947 r.

Leżymy w wygodnych fotelach klubowych Francuskiej Narodowej Szkoły Narciarstwa i Alpinizmu. Na elektrycznym patefonie najnowocześniejsze płyty jazzowe... Zakłócone chaotyczną rozmową strzępy melodii dochodzą do mej świadomości. Wszyscy mówią — jeden przez drugiego. Powoli z ogólnego bełzadu osobistych wrażeń krystalizują się opisy przejść.

Po naszym przyjeździe do Chamonix cały tutejszy świat alpinistyczny był pod wrażeniem północnej ściany Eigeru. Dwu inżynierów szkoły: Lachenal i Terray, dokonano drugiego przejścia tej 1800 metrów liczącej, plującej lodowymi i kamiennymi lawinami, ściany. Sukces Francuzów był kolosalny. Dzienniki zamieszczały o nich serwetki reportaża. Nazwiska sympatycznych inżynierów były na ustach całej Francji.

Dziś tragiczne zdarzenia ostatnich dni usunęły na drugi plan wyczyn sportowy Eigeru. W śnieg i Whympera na Aig. Verte ginie dwóch turystów prowadzonych przez narciarskiego mistrza świata, Jamesa Couteta. On sam cudem jedynie uniknął śmierci. Przyczyna: prosta: lawina kamienia. Obecny sezon letni w grupie Mt. Blanc cechuje niesłychana susza. Lodowce cofają się, zięjąc olbrzymimi szczelinami; po raz pierwszy od wielu lat wolno od śniegu skały pod najbliższym impulem wałęsają w przepaść, powodując lawinę za lawiną.

Nasza wyprawa również nie uszła cało przed lotnymi gońcami. Szturmujący 850-metrową, nadzwyczaj trudną, ścianę Petit Dru, Paszucha i Łapiński po przejściu jednej trzeciej ściany zmuszeni zostali do odwrotu. Wielokrotnie przeczekiwał pod przewieszkami przelatujące nad nimi lawny kamienne, aż wreszcie po południu nastąpił tragiczny moment. Paszucha ugodzony spadającym głazem w prawy bark, cudem uniknął odparcia od skały. Następuje długotrwały i niebezpieczny odwrot. Prawe ramie Paszuchy jest zupełnie bezwładne. Jedyne całkowite opowanie nerwów i techniki zjazdowej zdołało naszą dwójkę wyrwać spod ciężłego obstrzału. 29 lipca wracają obaj do Chamonix, zwracając się nam: „Gdyby nie te lawiny, ściana by-

łaby nasza. Zresztą mamy jeszcze 2 tygodnie do dyspozycji. Oby warunki uległy poprawie...” Widzę z ich skromnych wypowiedzi, że przeżyli dużo, bardzo dużo, ale, że n'e dali jeszcze za wygrana!

Teraz opowiada Staś Siedlecki, kierownik wyprawy. Dokonał on wraz z W. Ostrowskim, J. Piotrowskim i St. Worwą trawersowania 5 szczytów 4 tys. m Grandes Jorasses. Jedyne dwa biwaki znaczący przejście polskiej czwórki, dokonane w dobrej formie i dobrym czasie. N'e obeszło się i tym razem bez drastycznych okoliczności. Tuż przed rozpoczęciem podejścia na Przełęcz Jaskółek, dla którego bazą wypadową było schronisko Lechaux, prowadzący partię St. Siedlecki wpada w głęboką 6-metr. szczelinę lodową. Szybka i sprawną akcją pozostałych zapobiega niebezpieczeństwu. Siedlecki zostaje natychmiast wywindowany na powierzchnię i cała wyprawa rusza dalej. Pod Przełęczą Jaskółek Siedlecki zostaje uderzony spadającym kamieniem w prawą łopatkę. Jednak po chwili odpoczynku kontynuuje wspinaczkę.

Przełęczka w kształcie litery V okazuje się nadzwyczaj trudną, lecz Wittek Ostrowski wie jak podejść do zadania i po wyczerpującej wspinaczce asekuje z góry wciąż gane plecaki oraz swych towa-

rzyszów, 19 godzin pracy w lodzie i skałe zakończyło biwak powyżej przełęczki V. Drugiego dnia strawersowane zostały Pointe Walker 4208 m, Whymper — 4196 m, Croz — 4108 m, Helena 4.045 m, Marguerite — 4.065 i Young — 3.996 m. Tuż powyżej Col des Grandes Jorasses nastąpił drugi biwak. 15 godzin wspinaczki stało się naszym alpinistów przed twardą próbą. Za to dzień trzeci, poza efektownym skokiem nad 8-metrową szczeliną lodową (przy 3-metrowej różnicy poziomów między górą a dolną wargą szczeliny), obejmował zejście do schroniska Lechaux, gdzie grupa alpinistów francuskich serdecznie przyjęła powracających. Był oni przejeżdżali przez cały czas swej obserwacji, toteż w schronisku zapanał duży entuzjazm.

We dwójkę z Jasiem Staszlem dokonaliśmy drugiego polskiego przejścia ostrogi Brenva, na wschodniej ścianie Mt. Blanc. Punkt wyjściowy tworzyło małe, 7-osobowe schronisko na Col de la Fourhe de la Brenva (3.682 m). Kształtem swym przypomina ono beczkę przeciętą w pół, a od 200-metrowej przepaści dzieli je jedynie płyta granitowa półmetrowej szerokości. Wyjście po nocy sprawiło nieco trudności, toteż związaliśmy się już liną siedząc na przycy, nogi otulając kocem. Niestety, napotkaliśmy

tam pięciosobową partię francuską, tak że miejsce było skąpo obliczone.

Ostroga Brenvy dała nam niezapomniane wrażenia. Sama bezpieczna od spadających kamieni, dawała wgląd w nieustannie grzmące salwami ściany Mt. Mandit i Mt. Blanc od Tacul. Co chwila rozlęknioną ciszę wysokogórskiego dnia przerywał loskot lawin skalnych i lodowych, gdy szliśmy wazutką i eksponowaną granią śnieżną i zboczem lodowym. Żeby spod Aig. du Diable dymyły bezustannie ogniem zaporowym. Interesujące przejście pod Serc'am lodowej czaszy Mt. Blanc wywiodło na szczyt, gdzie na odmianę burza gradowa chwyciła nas w swe objęcia. Zejście do schroniska Vallot (4362 m) i Grands Mulets (3.051 m) było już fraszka.

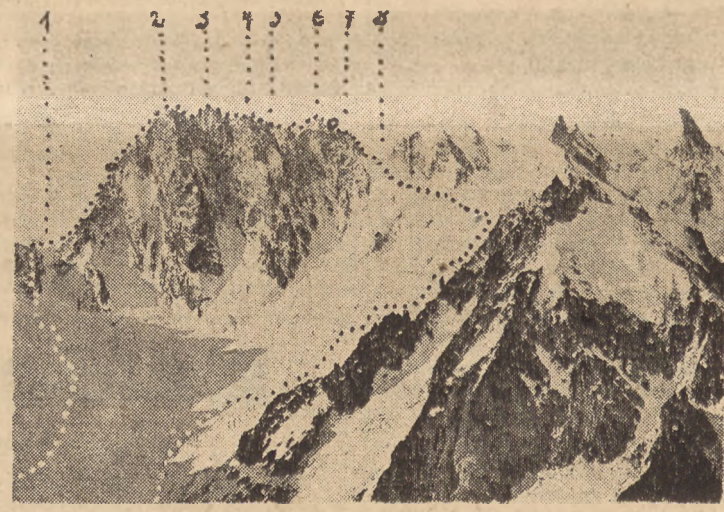
Równocześnie dwójką — T. Orłowski i J. W. Zuławska, przeszła 900-metrową wschodnią ścianę Aig. Grepon (3.482 m). Czysto skalna ściana nastęrczyła im bardzo duże trudności, tak że minęło 12 godzin, zanim stanęli oni na szczycie.

Ostatnim akordem tego okresu wyprawy treningowej było przejście czysto lodowej ściany — Aig. du Bionassay (4.052 m), 1100-metrową ścianę, miejscami w bardzo efektownej wspinaczce lodowej, lub porabanych stopniach w 50-stopniowej stromie, pokonała czwórka: Hajdukiewicz — Staszek i Ostrowski; — Piotrowski w 8,5 godzin. Rozmiękły firn na ostrej jak nóż grani śnieżnej przez Col de Bionassay; żmudne przejście pod Dome du Gouter dały się nam we znaki. Schodziliśmy utartym szlakiem do schroniska na Aig. du Gouter, spotykając partię wyruszającą na Mt. Blanc. Nie było końca zapytaniom, jak'e warunki napotkaliśmy w ścianie, ile godzin trwała wspinaczka, a na koniec najmiłsze pytanie dla naszego ucha: „Wy jesteście przecież Polakami?! Dla wyjaśnienia muszę dodać, że ścianę naszą widać aż z dwu schronisk jak na dłoni i że byliśmy przez cały czas obserwowani.

Dotychczasowe wyniki; wyprawy treningowej w Alpy są bardzo dobre, tak jakościowo, jak i ilościowo. Trawersowanie Grandes Jorasses (29. 30. VII), Ostrogi Brenvy (31. VII.), wschodniej ściany Grepon (1. VIII.) i północnej ściany Aig. du Bionassay (4. VIII.) — to wszystko bardzo poważne i wielkie wyczyny.

Nasze dalsze plany ściśle zależne są od warunków atmosferycznych, które po okresie wspaniałej pogody zaczynają się zwolna pogarszać. Jesteśmy jednak wszyscy dobrej myśli.

Jerzy E. M. Hajdukiewicz

1 Przełęcz Jaskółek, 2 Pointe Walker 4208 m, 3 Pointe Whymper 4196 m, 4 Pointe Croz 4108 m, 5 Pointe Hélène 4045 m, 6 Pointe Marguerite 4065 m, 7 Pointe Yung 3996, 8 Col des Grandes Jorasses, o — miejsca biwaków.

Fot. F. Monnier — Chamonix.

Potrąfiła nasza magnateria brdy wysłać do pralni paryskich, bo u nas było dla nich wszystko zbyt wulgarnie. Dla tych samych zapewne powodów przyjmowano tajne od obcych agentur pensje,

Niezdrowe pędy zgnitego pnia

Ze zgnitego pnia wyrosła część polskiej inteligencji nie mogła być produktem zdrowym. Odziedziczywszy najgorsze wady, bierność i warcholstwo, szermowanie tanim patriotyzmem i polityczną głupotą, nie umiała i nie chciała się związać z rzeczywistością, z istotnym, narastającym nurtem życia politycznego, nie znała sił dynamicznych, tkwiących w strukturze narodu, deptała w kółku ciasnych zainteresowań, zachłystywała się poetyckimi plótkami o powołaniu i mistycznym przeznaczeniu Polski, wyzywała patriotycznymi frazesami „Przedświu”, usypiała wygodnym „jakoś to będzie”. Wielki lot poezji romantycznej, szamotanie się nie rozumiejących zresztą często rzeczywistości duchów, przykrojono i zniekształcono do użytku ludzi biernych, zmiennych i bez przekonania.

Trafnie mówił Chałasiński, że ani romantyzm, ani pozytywizm, szukając pomostu między szlachcko-inteligentką górą narodową a ludowymi masami, nie potrafiły rozbić tego getta „góry”, pokrywającego jak skorupa ciemny kraj polskich murzynów.

Nie brakło wśród tej inteligencji figur, wysługujących się obcym agenturom. Będzie to obywatel-

wysługujący się obcym państwom: Rosji i Austrii, Sasom i Prusom, Francji i Szwecji, kwitło holdownicze lokajstwo i lizusowska prywata.

no tragiczna postać właśnie Stanisława Brzozowskiego, jak i osoba plk. Becka. Tego samego pułkownika, który w roku 1924 na żądanie marszałka Focha musiał opuścić stanowisko attaché wojskowego ambasady polskiej w Paryżu, po stwierdzeniu przez francuski sztab generalny, że pe-

wne tajemnice wojskowe Francji, komunikowane tylko sojusznikom, a więc i Armii Polskiej, docierają do wiadomości sztabu niemieckiego. Tego samego pułkownika, który w roku 1932 na propozycję Rządu Polskiego mianowania go ambasadorem w Paryżu, nie otrzymał zgody rządu francuskiego, lecz został natomiast ministrem spraw zagranicznych. O nim to, jeszcze 25 sierpnia 1939 r. mówił Hitler do ambasadora francuskiego: „Wierzę, jestem nawet przekonany o umiarowaniu takich ludzi jak Beck, ale oni nie są już panami sytuacji”.

Znak równania

Siedzący na ławie oskarżonych inteligenci albo przynależą do przedwzrędnego obozu sanacji, albo są członkami PSL-u, albo sympatykami jednych i drugich. WIN uczynił znak równania między sobą i „bratnią partią” PSL, która to czyniła jawnie, co oni pod ziemią. Prezes PSL uczynił znak równania pomiędzy swoją partią i WIN i nie tylko nie odgrodził się od podziemia, ale wprost przeciwnie, — jak wskazuje jeszcze i ten proces — utrzymywał z nimi kontakt i dublował działalność interwencyjną mocarstw anglosaskich. Wzięły pokrewieństwo PSL z sanacją są więc bardzo ściśle. Służba tym samym panom, jaskrawie widoczna. Piszemy to z gorzawia. Ale są to dla nas zjawiska zrozumiałe. Jedni i drudzy są bowiem gałęziami tego samego przegniłego

niejszą — niepodległość narodowego sumienia.

Jest ona przede wszystkim udziałem robotników i chłopów i tych inteligentów, którzy byli wyznawcami i kontynuatorami wskiego nurtu wielowiekowej polskiej myśli demokratycznej, albo, którzy zdobyli się dziś na mocną przebudowę psychiczną. O niej to, o tej przebudowie myślał Stanisław Wyspiański, gdy oskarżał przede wszystkim inteligencję krakowską i małopolską.

„Na co mamy być Chrystusem narodów wyłącznie na mękę i krzyż dla cudzego zysku... i wyszuku tych, którzy nie będą Chrystusami narodów...”

„Zaslonię (swój naród) przed oszustami, tymi, co mu kradną duszę za cenę rzeczy nieuchwytnych, co mu odbierają dumę i każą się pokorzyć; tymi, co mu odbierają pychę i każą się kajać w prochu upodlenia i żebrać; przed tymi chcę naród mój ocalić, co każą mu, jak żebrakowi skomleć i jęczeć, — jemu, bogaczowi...”

„Naród ma jedynie prawo być jako państwo. A państwo zaś jest w stanie pomieścić wszystkich, jakichkolwiek we wspólnej gminie”.

Stan. W. Balicki

Zwycięstwo świata pracy

Jelenia Góra (js). W związku ze sprawą czynszów na terenie miasta, ostatnio pobieranych przez Zarząd Nieruchomości Miejskich, w wysokości 400 proc. dotychczasowych stawek, świat pracy za pośrednictwem Związków Zawodowych i prasy spowodował cofnięcie tej krzywdzącej podwyżki i obecnie stawki pobierane są w poprzedniej wysokości.

Ze względu na to, że cały szereg osób przez kilka miesięcy wpłacał czynsze według nowych, wygórowanych stawek, powstała z tego powodu nadwyżka, która będzie wliczona na poczet czynszu w dalszych terminach. Pogłoski, jakoby wpłacone pieniądze miały przepaść się bezpodatkowo.

Imponujący przebieg »Dni Karkonoszy«

Uroczystości na Śnieżce, w Wieńcu i Karpaczu

Jelenia Góra, (js). W myśl kalendarzka wielkiej rewii sportów, muzyki i teatru, w ramach odbywających się Dni Karkonoszy, pierwszy dzień Święta Gór rozpoczęto na szczycie Śnieżki uroczystym nabożeństwem, które odprawił w kaplicy św. Wawrzyńca ks. mjr. Domański. W dniu tym we wszystkich schroniskach górskich odbyły się wieczory pieśni i tańców.

W drugim i trzecim dniu Święta Gór odbyły się specjalne uroczystości w Kowarach i w Wieńcu Zdroju. Na uroczystości złożyły się zawody sportowe, zabawy ludowe i

wieczór artystyczny w hotelu „Grzyźna”. Ponadto w Wieńcu Zdroju odbył się wielki kiermasz ludowy oraz koncert z udziałem wojskowej orkiestry.

W dniu 13 bm. specjalne uroczystości odbywały się w Karpaczu. Jakkolwiek przed południem nie dopisała pogoda, wszystko odbyło się w myśl opracowanego programu. Dzień rozpoczął się koncertem przed Domem Zdrojowym, a następnie ulicami miasta przeszedł barwny korowód uczestników w strojach regionalnych z „Liczyrzepą” duchem gór na czele. Na basenie

plywakim odbyły się propagandowe zawody pływackie.

W godzinach wieczornych entuzjastycznie przyjmowana Ewa Turcka-Bandrowska wykonała szereg pieśni, a następnie w reprezentacyjnym hotelu „Polonia” odbył się bal Karpacza.

W dniu tym miasto odwiedziły li-

czne wycieczki krajowe i zagraniczne. Z kraju przybyli liczni dziennikarze z kolegami z zagranicy, korespondenci filmowi i in.

W dniu 15 bm. w Jeżowie, Aeroklub jeleniogórski z K.S. Zapłon urządził Lotniczy Festyn Ludowy. Festyn rozpoczął się pokazami modeli latających, zbudowanych przez uczniów szkoły modelarskiej przy Aeroklubie. Przewidywany wlot balonu nie udał się, gdyż balon przed startem spłonął. Licznie przybyła publiczność miała możliwość brać udział w propagandowych lotach. Wzlot szybowca i pokazy akrobacyjne, pogoń za lisem, konkursowe strzelanie o nagrody i wreszcie zabawa ludowa, zakończyły Dzień Jeżową.

Słuchamy radia

Niedziela, 17 sierpnia

6.55 sygnał i zapowiedź stacji. 6.57 sygnał i pieśń poranna. 7.00 muzyka. 8.00 dziennik poranny. 8.30 program. 8.38 muzyka. 8.50 pogadanka. 10.00 audycja regionalna. 11.00 koncert zyczeń. 11.35 koncert reklamowy. 11.57 sygnał i hejnał. 12.05 poranek symfoniczny. 13.30 „Niemcy po wojnie”. 13.40 audycja dla świetlic wiejskich. 14.35 chwila Biura Studiów. 14.30 zagadki radiowe. 14.40 Teatr Wyobraźni”. 15.20 audycja dla dzieci. 15.49 arle i pieśni polskie. 16.00 zapowiedź programu. 16.09 „Co czytać”. 16.13 przegląd tańców. 16.45 „Z życia kulturalnego”. 16.50 audycja poetycka. 17.00 podwieczorek przy mikrofonie. 18.15 recenzja 18.25 audycja rozrywkowa. 18.50 audycja literacka. 18.58 zapowiedź programu. 19.00 „U naszych przyjaciół”. 19.30 aktualności dźwiękowe. 19.60 koncert polskiej kapeli ludowej. 20.30 audycja rozrywkowa. 20.57 omówienie ważniejszych audycji i sygnał. 21.00 dziennik wieczorny. 21.30 muzyka. 22.05 lokalne wiadomości sportowe. 22.15 muzyka taneczna. 23.00 ostatnie wiadomości dziennika. 23.10 wiadomości sportowe. 23.24 program na dzień następnny. 23.30 muzyka. 23.50 zapowiedź programu na dzień następnny. 23.55 ostatniej chwili i sygnał czasu. 24.00 hymn i koniec audycji.

Młodzież pomaga rolnikom przy pracach w polu

Wałbrzych. — Na terenie zamku w Książnie, obozują od lipca członkowie Związku Walki Młodych z Warszawy.

W pierwszym turnusie przebywało na obozie 450 chłopców i dziewcząt, w drugim, który trwał do

8 bm. (14 dni) 950 osób, obecnie zaś przebywa w Książnie około 500 chłopców i dziewcząt. W czwartym turnusie przybędzie 300 młodzieży. Młodzi młodzieź obozowa a okoliczną ludność od pierwszej chwili zawiązały się serdeczne stosunki, które wzmocniły się jeszcze bardziej, gdy młodzież samorzutnie zaczęła rolnikom pomagać przy pracach w polu.

grupa młodzieży jugosłowiańskiej wzięła wybitny udział. Po całodziennym pobycie wycieczka jugosłowiańska udaje się na zwiedzenie pozostałych miejscowości Dolnego Śląska oraz miejscowości Dolnego Śląska i w Oświęcimiu.

Obóz w Książnie odwiedzili również minister Minc, a następnie min. Modzelewski w towarzystwie Juliana Tuwima, wyrażając duże zadowolenie z doskonałej kondycji obozowiczów i pierwszorzędną organizację obozu.

Reorganizacja władz szkolnych

Wałbrzych. Celem dostosowania podziału administracji szkolnej do administracji publicznej nastąpi podział Inspektoratu Szkolnego w Wałbrzychu na Inspektorat Miejski i Inspektorat Powiatowy. Reorganizacja ta pozostaje również w związku z akcją osiedlenia, wzrastająca bowiem stale ilość szkół i dzieci w wieku szkolnym wymaga większego nadzoru i dotychczas zakresu pracy władz szkolnych. Inspektorat Powiatowy ma pozostać w dotychczasowej siedzibie Inspektoratu Szkolnego, dla Inspektoratu Miejskiego przewidziane jest natomiast pomieszczenie w innej części miasta.

Niebezpieczeństwo czyha na przechodniów

„Egipskie ciemności” na ulicy Gdynskiej

Wałbrzych. Ulica Gdynska, którą prowadzi aż do samego dworca kolejowego na stacji Wałbrzych-Podgórze, jest niewątpliwie, mimo panującego na niej ożywionego ruchu jedną z najbardziej niebezpiecznych ulic miasta. Gdy zmrok zapada, ulica pograżona jest w nieprzebitych ciemnościach i liczni przechodnie zmuszeni są po omacku szukać wyjścia z tego ciemnego labiryntu, gdzie podwójne czyha na nich niebezpieczeństwo.

Z jednej strony grozi śmierć pod kołami zjeżdżających z błyskawiczną szybkością po spadzistej drodze samochodów i motocykli, nie licząc już tranzajów i trolejbusów z drugiej zaś strony grożą napady ze strony elementów przestępczych, mogących bez przeszkód ograbić przechodnia. Jak to niedawno temu miało miejsce. Padł wówczas ofiarą bezczelnych opryszków jeden z lekarzy, któremu sprawcy zabrali nawet ubranie, pozostawiając swą ofiarę w samej jedynie bieliznie. Zbyt wąski chodnik, z długim szpalerem drzew, stanowiących doskonałe miejsce do zasadzek sprytny zbrodnicy wybrzyknął. Ludzie obawiają się formalnie przechodzić przez ten zagrożony odcinek.

W interesie bezpieczeństwa ludności należało by pomyśleć o jak najrychlejszym oświetleniu ulicy Gdynskiej, tym bardziej, że dni stają się coraz krótsze i niebezpieczeństwo siliły rzeczy wznęsta. Apel ten kierujemy pod adresem miarodajnych czynników ufając, że nie przebrni on bez echa.

Kronika wałbrzyska

Wałbrzych. Przy ul. Przemysłowej 12 otwarte zostanie wkrótce przedszkole dla dzieci górników kopalni „Bolesław Chrobry”. W dotychczasowych dwóch turnusach ko-

ZWM-owcy urządzili się w obozie pomysłowo. Niezależnie od przywiezionych ze stolicy konserw poczęli chować nierogaciznę, a to pozwoliło na zaopatrzenie obozu w mięso. Wyżywienie jakie otrzymują uczestnicy obozu równa się 4.000 kalorii dziennie na osobę. Wydatki, związane z doskonałym odżywianiem, są b. znaczne, lecz komenda obozu radzi sobie doskonale. Z wydatną pomocą przychodzi tu Min. Oświaty i zarząd główny ZWM, przy czym akcja społeczna na wczasy nie mały ma w zorganizowaniu obozu udział.

Przed kilkunastu dniami uczestnicy obozu wzięli udział w zwózce zboża na terenie majątków państwowych w Strzegomiu. Praca wykonywana dotychczas w ciągu 7 dni, ukończona została w ciągu jednego zaledwie dnia. Na terenie 5-hektarowej plantacji lnu ZWM-owcy wykazali nie mniejszą wydajność pracy, spotykając się z głębokim uznaniem ze strony rolników, nie przyzwyczajonych dotychczas do takiego tempa pracy.

Ostatnio bawiła w obozie grupa 106 młodych Jugosłowian, należących do organizacji młodzieżowej Narodna Amladina. Organizacja ta skupia w swych szeregach studentów i młodzież gimnazjalną. W pracach przy odbudowie Warszawy współpracują

Piękno Ziemi Kłodzkiej w pracach artystów z Łodzi

Nowa Ruda. (rl) Od 5 lipca do 20 bm. przebywa tu, w oddanych na ten cel przez Zarząd Miejski budynkach przedszkola, 50 osób, członków Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Pięknych w Łodzi. Artysty, którzy byli tu w roku poprzednim umiłowali sobie okolice Kłodzka i w otoczeniu malowniczych krajobrazów przechodzą zasadniczy kurs malarski, tak że obecny ich pobyt jest właściwie kontynuacją i utrwaleniem zdobytej tutaj praktyki.

Na brak tematów i problemów malarskich nie można się uskarżać i niektórzy artyści pracują po 14 godzin dziennie, co można osiągnąć jedynie dzięki dobremu wyżywieniu

o które dba tak szkoła, jak i „bratniak”. W obcowaniu z naturą malarze nabierają nowych doświadczeń, a przez utrwalanie na płótnie piękna naszych Ziemi Zachodnich przy czynia się do ich popularyzacji i przywołania polskiej kultury.

Wspomniana szkoła postawiła sobie za zadanie przede wszystkim wypracowanie Trzyletniego Planu Odbudowy, a to przez wykwalifikowanie szkoły stanowią nauka czysto artystyczna, pół zaś sztuka użytkowa. W ramach tej ostatniej zorganizowano wydziały tkackie, plastyki

przestrzennej, architektonicznej i filmu.

I tu znowu artyści korzystają z Nowej Rudzie z doświadczeń praktycznych przy tuż zakładach pracy, a zwłaszcza w Zakładach Papierniczych. Tkaciny projektowane przez uczniów szkoły odniosły duży sukces na wystawie w Poznaniu, gdzie z powodzeniem konkurowały z francuskimi, a dział graficzny może poszczycić się również dużymi osiągnięciami, głównie dzięki pracy znanego litografa Mścinkowskiego.

Szkoła kształci również artystów-architektów, którzy w przyszłości będą współpracować przy budowie większych gmachów z architektami — inżynierami. Duże dochody daje uczniom ośrodek malowania ręcznego na jedwabiu, a w bieżącym roku szkolnym założony zostanie jedyny w Polsce i Europie kurs kształcenia artystów — operatorów filmowych. Na zakończenie tegorocznego pobytu u stóp Sudetów artyści urządzią wystawę swoich prac w Kłodzku i Nowej Rudzie, w międzyczasie przygotowują stronę graficzną, mającego wyjść niebawem z inicjatywy miejscowego starosty propagandowego prospektu Ziemi Kłodzkiej.

Dzierżoniów, (miech). Dzierżoniowski Związek b. Włóczęgów Politycznych, urządził we własnym budynku wielką zabawę taneczną. W tymże czasie miejscowy Polski Czerwony Krzyż urządził taneczny wieczorek.

Obwydłe zabawy cieszyły się dużą frekwencją.

Wałbrzych. Spółdzielnia „Górnik” uruchomiła ostatnio fabryczkę kartonów, której brak na terenie Wałbrzycha dawał się dotychczas dotkliwie odczuwać. Dotychczas karton sprowadzany był z odległych miejscowości po wygórowanych cenach.

Wałbrzych. W ciągu ostatnich 2 dni odszedł następny transport Niemców z Wałbrzycha. Transport liczył około 1.500 osób. W przyszłym tygodniu spodziewane jest odejście dalszych transportów.

Młodociany morderca

Zaszytował przeciwnika

WAŁBRZYCH. (tel. wł.) Ulica 22 Lipca była w dniu 15 bm. o godz. 19 widownią ohydnych morderstwa. Pomiedzy 18-letnim Wernerem Matznerem (22 Lipca 73) a 14-letnim Lucjanem Kurkasem (Wałbrzych, Osiedle 6) wynikła sprzeczka, w czasie której Matzner uderzył Kurkasa pięścią w twarz. W odwet za to Kurkas dobył z kieszeni sztylet i ugodził przeciwnika w serce, kładąc go trupem na miejscu. Zabójca zbiegł i dotychczas się ukrywa.

Zjednoczenie Przemysłu Nieorganicznego
Zjednoczone Fabryki Chemiczne „SILESIA”
w Żarowie k. Świdnicy — ogłaszają

PRZETARG NIEOGRANICZONY

na przeprowadzenie robót demontażu pieca parytowego w Fabryce Chemicznej Dr Roman May w Luboniu pod Poznaniem, transportu i zmontowania pieca parytowego w Zjednoczonych Fabrykach Chemicznych „Silesia” w Żarowie k. Świdnicy.

Podkłady ofertowe oraz warunki przetargu otrzymać można w Zjednoczonych Fabrykach Chemicznych „Silesia” w Żarowie k. Świdnicy.

Piec przeznaczony do demontażu do obejrzenia w fabryce R. May w Luboniu. Oferty składane należy w zalakowanych, nieprzejrzystych i bezfirmowych kopertach z napisem: „Oferta na wykonanie demontażu, transportu i montażu pieca parytowego w Zjednoczonych Fabrykach Chemicznych „Silesia” w Żarowie k. Świdnicy” do dnia 28 sierpnia 1947 r. godz. 9 rano.

Komisje otwarcie ofert nastąpi w dniu 28 sierpnia w Zjednoczonych Fabrykach Chemicznych „Silesia” w Żarowie k. Świdnicy o godz. 10 rano. (PAP) 3466

P. T. IMPORTERZY I EKSPORTERZY DYSPONENT

dużego składu techniczno-chemicznego na Śląsku Czeskim przyjmie przedstawicielstwo poważnej firmy na Czechosłowację. Dysponuje własnym składem i poważnym kapitałem. Oferty do Dziennika Zachodniego, Bytom pod „Technika”. 3473

FABRYKA CHEMICZNA JÓZEF DĄBROWSKI

KATOWICE BIURO: ulica Kościuszki 43
FABRYKA: ulica Mikołowska 25
Telefony: BIURO: nr. 362-35 i 362-49
FABRYKA: nr. 348-46 skrytka poczt 595

produkuje i posiada stale na składzie:
Lakiery spirytusowe modelowe, izolacyjne dla celów elektro-technicznych do wypalania w piecu i schnące na powietrzu
Lakiery nitro do malowania samochodów. Emalie syntetyczne do malowania mebli i podłóg. Farby olejne. gruntowe, rdzochronne, minia ołowiana, tarta w oleju, minia żelazowa, pokost żywiczny, syntetyczny i czyste liniany
Szpachlówki, pasty do polerowania i wszelkie farby dla specjalnych celów technicznych.

Zakupi w każdej ilości: 3471

Zwyczajne naturalne: jak kalafonia jasna, ciemna. — Żywiec: syntetyczne, sztuczne. Olej liniany, terpentyna, stearyna, aceton. — Tlenki: żelaza, cynku, ołowiu. Oocian cobaltu, sykatywy cobaltowe płynne. — Wapno techniczne niegaszone w proszku

UWAGA! — KUPCY!
Podajemy do wiadomości, że jesteśmy wyłącznym przedstawicielem na Polskę fabryki „LUMEN”, produkującej:
latarki reflektorowe z górnym i bocznym szkłem — latarki reflektorowe skrzynkowe, oraz palniki naftowe nr 3, 5, 8 i 11.
3465 „ŚWIATŁO”
KRAKÓW, UL. FLORIAŃSKA NR 6
Przedstawicielstwo fabryki baterii „Centra” na województwo krakowskie i rzeszowskie.

ZAKŁADY CHEMICZNE „ANIOŁÓW”
W CZĘSTOCHOWIE, Warszawska 444
przyjmą od zaraz wykwalifikowanego
ELEKTROMONTERA
na światło i siłę. Warunki pracy i płacy wg umowy zbiorowej prac. przem. chem. Mieszkanie zapewnione. Wnioski z życiorysem należy kierować do Wydziału Personalnego fabryki do dnia 25 bm. (PAP) 3422

Zabrskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego w Zabrze, ul. Wolności 335, Dział Chemiczny zakupi
2 silniki elektryczne
trójfazowe: 1 silnik asynchroniczny, krótko-zwarty 200 KW. 6000 V 950 obr./min., 50 okr./min. Powyższe silniki muszą być dostosowane do bezpośredniego włączenia na sieć, budowę zamkniętą, pyłoszczelną z chłodzeniem zewnętrznym zębarkowym. (PAP) 3441

SRZEDAM PERFUMERIE
z towarem lub bez, w punkcie handlowym w Częstochowie. Oferty: Częstochowa PAP pod nr „4209”. (PAP) 3477

Okręgowy Oddział Zbożowo-Młynarski w Zabrzu

przyjmie od zaraz
kwifikowanych księgowych — bilansistów
na placówce terenowe na dobrych warunkach. Zgłoszenia osobiste: Zabrze, Wolności nr 262. (PAP) 3467

SZTANDAROWA FABRYKA CHEMICZNA „ROKITA”

w Brzegu Dolnym, pow. Wołów, woj. Wrocław poszukuje:
inżynierów chemii techników chemii ogrodnika(czkę) z wyższym wykształceniem inżyniera mechanika
Wykwalifikowanych:
ślusarzy (montażowych, maszynowych i narzędziowych), hydraulików, kowali, blacharzy, kotlarza, spawacza, frezera, modelarza.
Mieszkanie zapewnione. Podania wraz z życiorysem kierować pod wyżej podany adres do Dyrekcji Fabryki. (PAP) 3464

P. P. „FILM POLSKI” W ŁODZI, Targowa 61
zakupi
345 kozuchów długich
345 par butów filcowych
na skórzanej podszewce
345 par ciepłych rękawic
345 par czapek ciepłych
Pisemne oferty prosimy składać w terminie do 30 sierpnia 1947 r. pod adresem P. P. „Film Polski” w Łodzi, ul. Targowa 61, Centralne Biuro Zakupów. (PAP) 3468

Hurtowa sprzedaż
materiałów tekstylnych
Duży wybór wyrobów białskich.
MAKS FLAJSZER, BIELSKO
ul. Kazimierza Wielkiego 8, I p.
(PAP) 3469

ZJEDNOCZENIE KOPALNĀ RUDY ŻELAZNEJ
poszukuje
SAMODZIELNEGO
KSIĘGOWEGO
dla kopalni „Woiność” w Kowarach, pow. Jelenia Góra. Zgłoszenia Dział Personalny Zjednoczenia Kop. Rudy Żelaznej w Częstochowie, Al. Kościuszki 14 a, względnie w biurze Rejonu w Jeleniej Górze, ul. Stalina 131. 3476

Wolno posady

KUCHARKA restauracyjna dobre gotowanie potrzebna. Solice Zdrój, Kościuski 1, Hotel „Bór”. 4683d

UCZCIWA pracownica pomoc domowa z gotowaniem do wszelkiej pracy domowej zaraz potrzebna. Zgłosz. Katowice Rynek 8, m. 1, I p. 2871g

FRYZJERKA potrzebna od zaraz. Chorzów, Hajducka 35. 2999g

POMOC domowa potrzebna. Zgłoszenia: Katowice, Warszawska 38, restauracja. 2853g

PRZYJMIEMY natychmiast buchaltera - bilansistę na stanowisko kontrolera finansowego podległego w Zakładach. Reflektujemy tylko na silę o wysokich kwalifikacjach zawodowych i etycznych. Referencje pożądane. Warunki do omówienia. Okręgowe Zjednoczenie Wytworni Materiałów Budowlanych w Katowicach, ul. Bogucicka nr. 8. 2950g

POMOC do 2-letniego dziecka z prowadzeniem gospodarstwa domowego poszukujemy. Zgłoszenia Cytelnik Katowice pod „3119”. 2945g

WYTWORNI wafli „Lwo Wlanka”, Sosnowiec, Machowicza 14, poszukujemy energiczną panią do pracy. 2944g

KUSNIERKA - krawcowni potrzebna do pracowni. Zabrze, Wolności 478. 2927g

POTRZEBNA zaraz na zastępstwo stenotypistki, względnie maszynistka. C. Hartwig, Katowice, Pierackiego 21. 2923g

NAUCZYCIELKA emerytowana do dwójki dzieci w wieku od 8 do 11 lat poszukiwana na wieś z kompletnym utrzymaniem i wyżywieniem. Znalazł się adres. Oferty wraz z życiorysem do Cytelnika Katowice pod „3141”. 2921g

POTRZEBNY CZELADNIK PIEKARSKI. Zgłoszenia: Wyry, Główna 36. 2918g

KUCHARKA, tylko z polecenia potrzebna do lekarza. Zgłoszenia: Katowice, Mickiewicza 15. 2901g

SAMOTNEJ gospodyni do prowadzenia domu poszukujemy. Gliwice, Zwycięstwa 10. Łodziarna. 2979g

Posad poszukują

PRAWNIK długoletni, praktyka hipoteczna, katastralna, bankowa, dział kredytowy średnio, długoterminowo wycenionych, poszukujemy odpowiedniego stanowiska możliwie w mieście uniwersyteckim lub w pobliżu. Wiadomość z podaniem warunków kierować do Dział. Zachod. Katowice pod „2981”. 4662d

PIELĘGNIARKA z 2 i pół letnią szkołą oraz długoletnią praktyką szpitalną poszukujemy posady najchętniej w sanatorium. Oferty: Dziennik Zach. Katowice pod „Pielęgniarka”. 4659d

DYPLOMOWANA kosmetyczka poszukuje pracy lub jako współpracownika, chętnie na wyjazd. Oferty poście restante Tarn. Góry, „Kosmetyczka”. 2890g

RUTYNOWANA silna biuro w znająca wszelkie prace biurowe z długoletnią praktyką, poszukuje pracy w Katowicach. Oferty do D. Zachod. Katowice pod „Rutynowana 3000”. 2899g

KUPA

MASZYN do szycia, podstawy, główki, kupuje: Maja kulski, Katowice, 3 Maja 20. 4690d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WOLNO POSADY

OSOBA inteligentna starsza obeznana w handlu, blurowość, dokładna znajomość kuchni poszukuje pracy. Oferty Dzien. Zach. Katowice pod „Energiczna”. 2823g

TECHNIK budowlany ze znajomością budownictwa przemysłowego z kilkoletnią praktyką przyjmie posadę na kierownika stano wisko. Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod nr. „3168”. 2906g

MASZYNISTKA z praktyką w przedsiębiorstwie biurowym poszukuje posady w Chorzowie lub okolicy. Oferty Cytelnik Chorzów pod „559”. 2963g

KSIEGOWY z wyższym wykształceniem, długoletnią praktyką na kierowniczych stanowiskach, znajomością nowoczesnych metod, organizacji biura, finansów, rachunkowości przemysłowej i handlowej, poszukuje od powiedniego stanowiska. Zgłoszenia: Nowy Bytom, poste restante „3115”. 2949g

MAJSTER samochodowy z praktyką zagranicą prze szło 40-letnią w tym fachu, przyjmie prace w charakterze kierownika warsztatu czy garażu lub kierowcy samochodu. Zgłoszenia przesyłać pod adres: Winińskiego, Zyg. Krosno koło Jasła, ul. Walsberga 10. 2928g

BUCHALTER rolny, bilansista przyjmie posadę w majątku ziemskim. Oferty Cytelnik Katowice, 3 Maja 12 pod „3143”. 2917g

INŻYNIER-ELEKTRYK, 15 lat praktyki w projekcie, montażu urz. elektr. na kierowniczym stanowisku w ruchu, oczekuje korzystnych propozycji pod adresem: Cytelnik Opole pod „3152”. 2911g

BIURALISTA - pomocnik księgowy - magazynier poszukuje posady. Oferty Cytelnik Katowice pod nr. „3159”. 2905g

REPATRIANTKA młoda, znajomość języków obcych, wyższe wykształcenie, oczekuje pracy. Oferty Cytelnik Katowice pod nr. „3170”. 2900g

FACHOWIEC DRYKIER 12-letnia praktyka, poszukuje pracy. Mysłowice, Towarowa 7. 2999g

MISTRZ krawiecki z wieloletnią praktyką poszukuje posady krojącego w pokojnej firmie. Oferty z podaniem warunków kierować do Dział. Zachod. Katowice pod „2981”. 4662d

NAUCZYCIELKA języka francuskiego przyjmie posadę w gimnazjum, liceum. Oferty: Kudowa-Zdrój, Kościelna 17, M. O. 4748d

DO gospodarstwa domowego, samodzielnie najchętniej do 1 lub 2 osób, inteligentna, uczciwa, na wyjazd. Oferty Dziennik Zach. Katowice pod „Pielęgniarka”. 4659d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy, kiej. 4614d

WYTWORNI sztucznych jeli, „Celolit”. Kraków, Przemyska 3, skupuje: p. p. pler jeltowy

Włoskie kłopoty

„Czarny rynek“ pod modrym niebem

Mediolan, w sierpniu

U wejścia do modnej kawiarni „Campari“ portier natychmiast poznał we mnie obcokrajowca. Nachyla się uprzejmie i z miejsca proponuje:

Cambio, change, wechsell... Propozycje spekulacji walutowych — to główny temat rozmów z obcokrajowcem we Włoszech. Przyszliśmy się już do tego. Tak samo przyszliśmy się do rozmów kawiarnianych, których osiłą są sprawy czarnogieldowe. Nie dziwi się zupełnie, gdy przy sąsiednim stoliku trzej starsi panowie, dyskutując nad sytuacją polityczną, operują terminami wyłącznie czarnogieldowymi i każdą sprawę sprowadzają do pytania: Czy będzie krach, czy też „haussa“.

Jesteśmy w kraju, położonym w zasięgu dolarowej ofensywy Wujka Sama. Nie pozostaje to bez wpływu na umysłowość Włochów.

NA PRZEDMIĘSIU MEDIOLANU

Na placu Duomo, sercu Mediolanu, gdzie znaleźć można wszystko, począwszy od kościota i muzeów kończąc na czarnej giełdzie, modnie mediolańskie prezentują ostatni „krzyk“ włoski: nylon, które zamiast szwu z tyłu mają na przodzie zamek błyskawiczny wzdłuż całej pończochy. Wygląda to głupio. Za to wiadomo, że taka para kosztuje 75 dolarów i że właścicielka (lub jej przyjaciela) stać na to.

Ale przedmieście Mediolanu, to siedziba rozpaczliwej nędzy. Główną jej przyczyną jest bezrobocie.

Robotnik włoski w poszukiwaniu pracy zmuszony jest do emigracji. Francja przyjmie 200 tysięcy włoskich robotników, Czechosłowacja — kilkadziesiąt tysięcy, Szwajcaria — kilkanaście tysięcy. Bardzo mało jednak pomoże to wielomilionowej masie bezrobotnych we Włoszech, którym rząd obecny nie udziela żadnej pomocy.

Marzeniem każdego bezrobotnego Włocha jest wyjazd do

Szwajcarii. Przesłany stamtąd zarobek ma na czarnym rynku wartość która pozwoli rodzinie jakoś przeżyć.

Jedynie fabryki włoskie, które pracują pełną parą, to zakłady tekstylne i samochodowe. Pracują one oczywiście wyłącznie na eksport. Rynek włoski nie jest w stanie wchłonąć tej produkcji.

NYLONY ZAMIĄST CHLEBA

Znamienny dla stosunków włoskich jest chroniczny brak chleba, którego zdobyć jest tutaj sztuką nielada. Mimowoli nasuwa się pytanie: dlaczego Włochy mają możliwość nabywać najnowocześniejsze pióra wieczne, ame-

rykańskie samochody, maszyny do szycia i pisania, nylony itd., dlaczego natomiast nie wydają dewiz na zakup pszenicy?

Ale ten, kto był choć kilka tygodni we Włoszech, łatwo wyjaśni przyczyny powyższego: są to paradoksy krajów kolonialnych. A Włochy są w tej chwili takim krajem...

Drugim zjawiskiem charakterystycznym dla obecnej sytuacji we Włoszech jest to, że placąc 100-tysięcznym banknotem, (a przy obecnej dewaluacji banknoty takie są często w obrocie) każdy nabywca musi banknot... podpisać na odwrocie.

Niesłychanie wysoka ilość fa-

szywych banknotów w obiegu zmusza rząd do takich środków zapobiegawczych...

CZEGO WE WŁOSZACH JEST W BRÓD?

Pracy nie ma. I chleba nie ma. Za to wóbród jest pozostałości fašyzmu. Do dziś dnia większość włoskich fašystów cieszy się bezkarnością. Rodzą się jak grzyby po deszczu nowe partie neofašystowskie i — zwyczajnie — fašystowskie.

Taki jest obraz Włoch dzisiejszych: modre niebo Italii, czarny rynek i niedobitki czarnych koszul.

K. R. STAHL

Pługi dla polskiego rolnika

z niemieckich łodzi podwodnych

(KORESPONDENCJA WŁASNA „DZIENNIKA ZACHODNIEGO“)

Zielonogóra. — Rozłożone tuż przy dworcu kolejowym Zaodrzańskie Zakłady Budowy Mostów i Wagonów zapraszają do zwiedzenia rozległego ośrodka fabrycznego. Legitymacja prasowa ułatwia przejście, dyrekcja przydziela przewodnika.

Najpierw kilka informacji ogólnych. W dniu 15 listopada 1945 r. min. przemysłu polecił dyrektorowi inż. Szwabowiczowi uruchomienie kompletnie zdewastowanych zakładów. Stały tylko mury i wraki urządzeń wewnętrznych. W dniu 1 maja 1946 już pierwsza partia 25 nowych węglarek zbudowanych według projektów polskich inżynierów i wysiłkiem polskich robotników, opuściła fabrykę.

Do dziś zakłady wyprodukowały 200 wagonów-węglarek, 30 wagonów-cystern, 10 wagonów-chłodnic i 3.000 ton konstrukcji mostowej. Powyższe zestawienie daje pogląd na rodzaje produkcji, które wykonane są według konstrukcji wyłącznie polskiej.

Zakłady zatrudniają 1.400 ludzi w tym 200 kobiet. Zdumienie ogarnia zwiedzającego, gdy widzi, jak kobiety w granatowych ubraniach roboczych wykonują pracę fachowców: malarzy, stolarzy, monterów, spawaczy i in. Robota idzie im tak sprawnie, że przesyła o słabości płci pięknej zawodzą. A mężczyźni przy nadobnych koleżankach z tym większym zapalem zabierają się do pracy. Do maja br. pracowali w zakładach jeszcze 15 proc. fachowców niemieckich, dziś załoga jest już całkowicie polska. Praca idzie na 2 zmiany od godz. 6 do 22.

Prowadzony przez przewodnika zwiedzam budynek fabryczny, oczywicie tylko najważniejsze, bo wszystkich jest aż 65. Właśnie druga zmiana rozpoczyna swoją pracę. Produkcja odbywa się wszędzie systemem taśmowym. Pierwsza hala, którą zwiedzamy, wykonuje węglarki. Zmontowana na podstawie kolejowej wychodzi konstrukcja żelazna, która wędruje do stolarni, a stamtąd do malarni. Najnowocześniejsze maszyny i urządzenia ułatwiają i przyspieszają pracę rąk ludzkich. Ró-

wnież systemem taśmowym idzie produkcja cystern i chłodnic w innych halach. Majstrowie objaśniają główne etapy produkcji, wskazując na najbardziej interesujące szczegóły. Bogactwo wrażeń oszołamia laika. Wał młoty, warczą maszyny, sypią się iskry z rozpalonego metalu, powietrze stale syczy z urządzeń pneumatycznych, melodia bezustannej pracy wydobywa się z wszystkich hal, w których robotnicy krzątają się.

Olbryzma jest hala konstrukcji mostowych (przeważnie mostów kolejowych), obok obszerna kuźnia huczy pracą palenisk, pieców i młotów pneumatycznych. Jest i warsztat pomocniczy dla produkcji części i reparacji starych maszyn, jest bogato zaopatrzone magazyn narzędzi, wydawanych dla każdej zmiany, i wiele innych obiektów fabrycznych.

W kilku nieuruchomionych dotąd halach spoczywają pozostałości po Niemcach kadłuby 7 łodzi podwodnych. Za czasów niemieckich zakłady wyrabiały bowiem także łodzie podwodne. Dziś polski robotnik rozcina kadłuby i wyrabia

z nich pługi, którymi rolnik orze polską ziemię — starą i odzyskaną.

Zaodrzańskie Zakłady Budowy Mostów i Wagonów stale zwiększają swą produkcję. W tej chwili produkują one miesięcznie już 30 cystern, co 8 dni idzie 50 wagonów do urzędowej próby w Nowej Soli, w robocie jest kilka olbrzymich baków na benzynę o pojemności 100 tys. litrów, hala konstrukcji mostowych zaczyna pracować pełną parą. Na boczniach kolejowych w blasku letniego słońca czerwienią się nowiutkie wagony-węglarki, srebrzą się wagony-cysterny i bielą się wspaniałe wagony-chłodnic, gotowe do odbioru i odjazdu.

Na zakończenie oglądam kuchnię i stołówkę zakładów, gdzie codziennie wydziela się bezpłatny obiad dla całej załogi. Kucharz oferuje mi próbkę obiadu tego dnia. Doprawdy smaczne i obfite.

Wyjeżdżam z Zielonogóry pod wrażeniem, że także Ziemia Lubuska jest ceną zdobywcą dla odbudowy wielkiej i szczęśliwej Polski. Jan Łangowski

Prace wykopaliskowe w Opolu

rozpoczną się już we wrześniu

Opole (hor). Opole jest jednym z najstarszych miast w Polsce. Istnieje bowiem już przeszło 1.200 lat. Pierwotne osiedle opolskie, stare, polskie miasto z VIII wieku po Chr. odkryte zostało przypadkowo przez Niemców, przy burzeniu średniowiecznego zamku piastowskiego na wyspie. Chcąc zniszczyć polski zabytek z wieków średnich, Niemcy nie chcąc odsłonić polską osadę przedhistoryczną. Nie zbadali jej jednak dokładnie, wydobytoby zabytki, bardzo ciekawe i cenne, wywieźli do muzeów poza Opolem. Na miejscu przastarego grodziska stanął gmach dzisiejszego starostwa.

Obecnie jednak Wojewódzka Rada Kultury postanowiła przystąpić do zbadania całego terenu,

obok starej wieży piastowskiej. Prace mają się rozpocząć we wrześniu br. Kierownictwo nad całością badań obejmuje konserwator wojewódzki dr Józef Kluss, którego na miejscu reprezentuje Wincenty Hlouszek. Do współpracy powołany zostanie specjalny komitet, oparty o Tow. Przyj. Nauki i Sztuki w Opolu.

Niemcy pod okupacją

Deusseldorf (ZAP). Związki zawodowe w Luesseldorfie chcą przedstawić władzom wojskowym 600 dokumentów kompromitujących kierownika zakładów zbrojeniowych w Oberhausen-Brunsa i dowodzących, że należy go zaliczyć w poczet zbrodniarzy wojennych i przestępców przeciwko ludzkości.

Frankfurt n/Odra. (ZAP). We Frankfurcie n/Odrą zmarła żona ostatniego niemieckiego cesarza — ks. Hermina v. Reuss-Hordath skończywszy lat 58. Ks. Hermina żyła wraz z wnuczką i dwójgim starszych sług w małym mieszkanku pod Frankfurtem pod kontrolą władz rosyjskich.

Monachium. (ZAP). Były minister denacyfikacji, Loritz, poprosił sam o przyspieszenie terminu jego procesu.

Berlin. (ZAP). Władze brytyjskie w Niemczech udzieliły pozwolenia rządowi francuskiemu na prowadzenie w werbunku wśród Niemców do pracy we Francji. Również Anglii zgłosili zapotrzebowanie w Wielkiej Brytanii.

Berlin. (ZAP). Do Berlina przybyło 3 amerykańskich sędziów, którzy prowadzić będą proces przeciwko kierownikom znanego niemieckiego koncernu chemicznego I.G. Farben-Industrie.

Kolonia. (ZAP). Członkowie Unii Chrześcijańsko-demokratycznej w brytyjskiej strefie okupacyjnej nie wezmą udziału w zjeździe delegatów CDU w Berlinie, który odbędzie się w dniach 5—8 września.

Bielefeld. (ZAP) Jak donosi rzecznik urzędu gospodarczego połączonej zachodnich stref w Niemczech, w Nowym Jorku zostanie zorganizowana specjalna amerykańska izba handlowa, która będzie pośredniczyła w wymianie towarów między Niemcami a Ameryką.

Grzywocz nokautuje

Zapłon — Piast Gliwice 10:6

Jelenia Góra (js). W ramach „Dni Karkonoszy“ z ważniejszych wydarzeń sportowych należy wymienić mecz piściarski pomiędzy drużynami KS Piast z Gliwic i KS Zapłon. Zawody zakończyły się zwycięstwem gospodarzy w stosunku 10:6. Zawody stały na wysokim poziomie. Największą atrakcją wieczoru był występ mistrza Polski, Grzywocza, który wyraźnie oszczędzając swego przeciwnika, zmusił go do poddania się w III rundzie. Następnie w walce pokazowej wystąpił mistrz Polski Klimecki, który już w I starciu znokautował Mieczysławskiego.

Wyniki poszczególnych walk: (na pierwszym miejscu zawodnicy Piasta).

W wadze muszej Deszyński przegrał już w I starciu do Koby, w koguciej Grzywocz zmusił w III starciu Gabriela do poddania się, w piórkowej Dyląg uległ wysoko na punkty Misiowi. W drugiej walce wagi piórkowej Morawski

Francja prowadzi w meczu z Czechami

Praga (tel. wł.). Po pierwszym dniu meczu lekkoatletycznego Czechosłowacja — Francja odbywającego się w Pradze prowadzą Francuzi w stosunku 45:39.

W zawodach tych uzyskano szereg bardzo dobrych wy-

nieślusnie przegrał do Dąbrowskiego. W wadze lekkiej Kalina przegrywa na punkty do Kukurudza, w półśredniej Stachurski remisuje z Bańskim, w wadze półciężkiej Skwara przegrał do leższego Fiszera nieznacznie na pkt. W ciężkiej gospodarze oddali pkt. walkowerem, zaś w walce pokazowej mistrz Polski Klimecki pokonał w I starciu Mieczysławskiego. Organizacja zawodów dobra. Publiczności ponad 1.000.

Koszykarze remisują w Pradze

Polska - Włochy 22:22 (12:18)

Praga (tel. wł.). W ramach imprez sportowych Międzynarodowego Festiwalu Młodzieżowego rozpoczęły się za wody koszykówki, w których

udział bierze również drużyna Polska. W pierwszym meczu Polska, grając z Włochami, uzyskała wynik remisowy 22:22 prowadząc do przerwy 12:8. Dalsze wyniki były następujące: Sparta Praga — Korea 46:54 (22:25). W spotkaniu kobiet reprezentacja Moskwy pokonała Spartę z Pragi 51:20 (19:4), a drużyna Bułgarii odniosła zwycięstwo nad Włoszami 29:21 (16:8).

Nowy Jork. W czasie zawodów w Georgetown, jamajska sprinterka Thompson, wyrównała rekord światowy w biegu na 100 y, uzyskując czas 10,8 sek.

Ciekawe wyniki w Świdnicy na igrzyskach sportowych metalowców

Świdnica (tel. wł.). W dalszym ciągu ogólnopolskich igrzysk sportowych Związku Zawodowego Metalowców odbyły się zawody w lekkiej atletyce, pływaniu, piłce nożnej i boksie. W zawodach lekkoatletycznych uzyskano szereg dobrych wyników.

100 m: 1) Girtler (Chorzów) 11,4 sek. 2) Kusza (Wrocław) 11,7 sek. 800 m: 1) Rzeźniczek (Chorzów) 2:02,2 min. 2) Nieroba (Kat.) 2:02,9 min. 5.000 m: 1) Zadrozny (Sosn.) 16:44,6 min. 2) Kuras (Kat.) 17:05,2 min.; kula: 1) Bilko (Kat.) 10,77 min. 2) Hrytenko (Bydg.) 10,43 min.; dysk: 1) Stalmach (Kat.) 38,29 m. 2) Szekiel (Ch.) 35,17 m.

Panie 60 m: 1) Gębolsówna 8,3 sek. 2) Piżranka (Ch.) 8,5 sek. — 200 m: 1) Noconiówna (Ch.) 30,5 sek. 2) Piżranka (Ch.) 30,9 sek.; kula: 1) Bregulanka (K) 10,97 m,

2) Pankówna (Ch) 9,74 m; dysk: 1) Bregulanka (K) 31,83 m, 2) Pankówna (Ch) 26,24 m; skok wzwyż: 1) Pankówna (Ch) 1,35 m, 2) Gębolsówna (K) 1,25 m.

Siatkówka męska: Łódź — Sosnowiec 2:0 (17:15, 15:12). Piłka nożna: Katowice — Rybnik 3:0 w. o. Drużyna Rybnicka zeszła z boiska w drugiej połowie zawodów przy stanie meczu 1:1, nie chcąc uznać decyzji sędziego, który usunął z boiska jednego z jej graczy. Do tego momentu gra była bardzo żywa i na wysokim poziomie toczyła się przy przewadze Katowic, których prześladował jednak wybitny pech w strzałach na bramkę. Drużyna katowicka opierała się o drużynę Baildonu, a rybnicka o drużynę ZZK i OMTURU Slesia.

Pływanie: 400 m dow.: 1) Fudała (Ch) 6:05,1 min. 2) Wiśniewski (Poznań) 6:42 min. 200 m klas.: 1) Krause (Ch) 3:04,2 min. 2) Jarecki (Poznań) 3:09,8 min. 200 m dow.: 1) Fudała (Ch) 2:43,2 min. 2) Langer (Ch) 2:59,9 min., 200 m klas. pań: 1) Kaletówna (Ch) 3:26,5 min. 2) Hulokówna (Ch) 3:38 min. 200 m dow. pań: 1) Miskówna (Ch) 3:12,5 min. 2) Niedzielówna (Ch) 3:14,1 min., sztafeta 3x100 m zm. pan: sztafeta gylwickiego Piasta, występująca jako drużyna okręgu Chorzowa uzyskała dobry wynik 4:46,2 min.

Boks: w wadze muszej Miodowicz (Poznań) pokonał na punkty Jauernika (Kat.), w wadze koguciej Salka (Wrocław) wygrał z Kiljanem (Poznań), a Grzywocz (Ch) z Chmielem (Kat.), w wadze piórkowej zwycięzcami zostali: Drodz (Kat.) przez zwycięstwo nad Matuszkiem (Rybnik) i Nypelt (Chorzów) przez zwycięstwo nad Stasińskim (Poznań), w wadze lekkiej: Dagórski (Pozn.) wygrał z Górskim (Wr.) a Bibrzycki (Ch) z Szwedą (Rybn.) na punkty, w wadze półśredniej: Pawliczek (Kat.) znokautował w 2 rundzie Węlcza (Pozn.), a Sztolc (Wro-

Dalszy sukces Kurkowskiej-Spychajowej

Praga. W drugim dniu odbywających się w Pradze luznicznych mistrzostwach świata osiągnięto następujące wyniki:

W konkurencjach kobiet w strzelaniu na krótkie odległości zwyciężyła Kurkowska-Spychajowa (Polska) — 1111 pkt. przed Troelsen (Dania) — 1.106 pkt. i Burr (Anglia) — 1.063 pkt.

W ogólnej klasyfikacji zespołów kobiecych zwyciężyła Anglia 447 pkt., przed Danią — 398 pkt. i Czechosłowacją — 394 pkt.

W Montrealu

Czesi przegrali grę podwójną i Australia prowadzi 1:2

Montreal. W dniu 14 bm. rozpoczął się w Montrealu mecz tenisowy o finał międzystrefowy pomiędzy Australią i Czechosłowacją.

Mecz rozpoczęli Bromwich (Australia) i Cernik (Czechosłowacja). Cernik okazał się przeciwnikiem bardzo słabym i przegrał gładko w 3 setach 6:1, 6:1, 6:1.

Drugiego singla rozegrali Drobny (Cz.) i Pails (Australia). Pierwszego seta wygrał zdecydowanie Drobny 6:3, w drugim secie Pails próbuje atakować, przegrywa go jednak 6:4. W III secie Pails stawia wszystko na jedną kartę i wygrywa seta 6:4. W 4 secie Drobny skupia się, gra uważnie i wygrywa go 6:3, zdobywając punkt dla Czechosłowacji.

Montreal (ob. wł.). Po drugim dniu finałowego meczu międzystrefowego w tenisie o puchar Davisa, rozgrywanego pomiędzy Australią a Czechosłowacją prowadzą Australijczycy w stosunku 2:1.

Para australijska Bromwich, Pails pokonała parę

czeską Drobny, Czernik 6:2, 6:2, 6:2.

W dniu dzisiejszym nastąpi dokończenie meczu. Faworytami są Australijczycy. — Pails pokona z pewnością drugą rakięte czeska Cernika i zdobędzie zwycięski punkt dla swej drużyny. Gdyby to nie nastąpiło, wówczas o wyniku spotkania zadecyduje gra Bromwich — Drobny.

Asboth kandydatem na posła

Budapest (obsł. wł.). W kołach sportowych Węgier wielką sensację stanowi wiadomość, że dług której znany tenisista Asboth, zwycięzca tegorocznych mistrzostw Francji oraz doskonały piłkarz, lewy łącznik czolowego zespołu Węgier — Ujpest, Zsengeller, będą kandydatem w przyszłych wyborach do sejmiku na posłów z ramienia partii drobnych rolników.